

ТРАКТОР АГТА ХҮЛЭГНИ, ТАНИЯАБ ШИНИИ ОНЬЬЫЕ...

Механизаторнуудта зориулагдана

Уран зохёолой хуудан

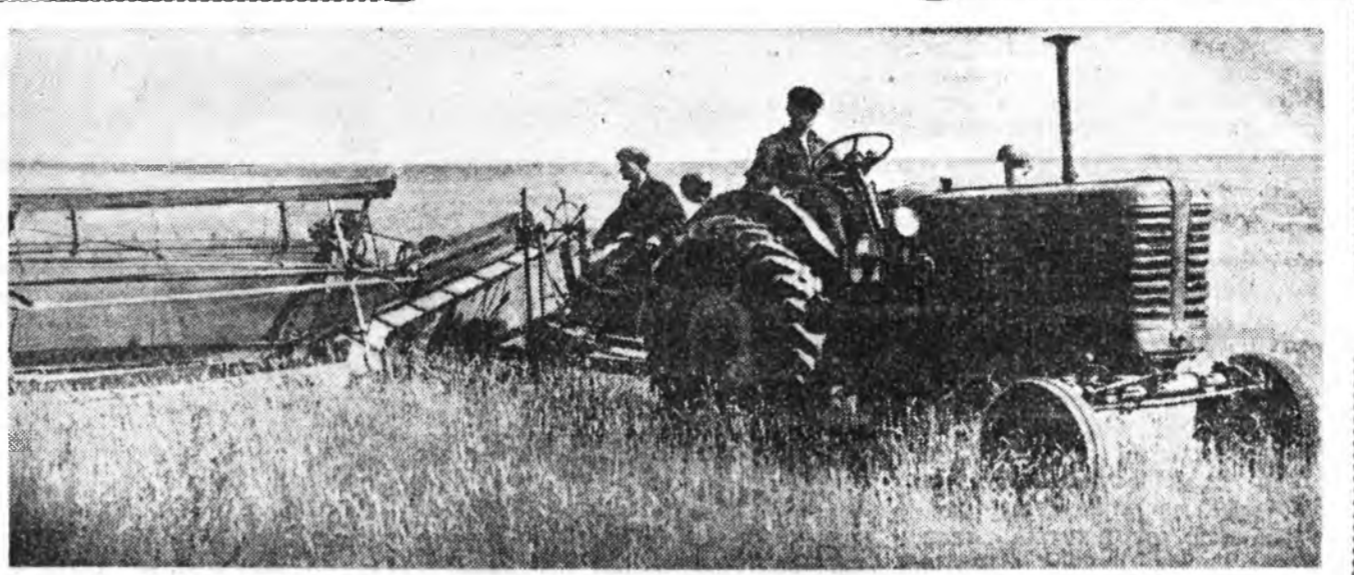
Түрэл уран зохёолдоо дуратайб

Би багаана хойшо түрэлхи бурят уран зохёолоо нонирходог... Хориш дунда нургуулида нураа үедөө манай элч...

Агаар хүхэ огторгойн Аржагар мүйэтэй байхада, Мориной туруун табарна, Модон тэргэ хачинана...

Зүүвэр, минц ханахда, энэ шүлэг хэды уран хурса зандаа... Хориш дунда нургуулида нураа үедөө манай элч...

Чингис Содбоев, Хориш РТС-эй инженер-механик.

Лафетнэ жаткын машинист Г. Васильев, тракторист Р. Бориев (Кяхтын совхоз) үдэртөө 30-һаа дээш гектарай тариа сабшана. Зураг дээр: Г. Васильев, Р. Бориев гэштэд ажаллаха ябана. Ц. БАЗАРЖАПОВАЙ фото.

Солгёо дуун

(ЧАТУШКА)

Трактор гээшэмнай хүсэтэй юм даа... Талаая хүндэлэн хахалмаар. Тангилсахал гээшэмнай хүсэтэй юм даа... Талаан зүрхые эрьюулмаар.

Онйһон үгэнүүд Сэнтэй ургаса целинада, Сэдьхэлтэй нүхэдни сээжэдэм. Трактор, машинамай целинада Тангилхан нүхэрни сээжэдэм...

Талада ябаһан трактор Тулалдаана ябаһан танк шэнги. Тарягаа хурахада комбайн найн, Тарагаа уухада нүхэд найн.

Комбайн машиннь хүсэн Хорин хүнтэй тэн, Трактор машиннь хүсэн Табин хүнтэй тэн. Д. МАДАСОНОЙ сүглүүлбаринаа.

ТАЛЫН КАПИТАН

ОЧЕРК

«Улан-Удэ. Хүдөө ажахын Министертво. «СК-3» комбайн дээр хүдэлһэн дүй дүршлэйтэй байхаа гадна, уралан нарижуула болон ухаалан зохёохы оролдо...

В. Жидяевый зураг.

— Би мүнөө жэлдэ 750 гектар талмайе хурааха. 10 мянган центнер ороно хурга абаха гэһэн уулгалта танаанд нүхэднэй урда мэдүүлнэб... гэжэ тобохоноор аад, тодоор дүлнэбэ.

Кяхтын совхозой нэгдэхти отделиени бригадир Чекин гэгшэтэй комбайнер Русановой амжаллаха байһан поли тээш зорьбодни.

— Зай, түүрүүшн үдэрнүүдт хэр ябанаб? — гэжэ асуухадам, бригадир ехэл шударгаар: — Най, найн.

— Би мүнөө жэлдэ 750 гектар талмайе хурааха. 10 мянган центнер ороно хурга абаха гэһэн уулгалта танаанд нүхэднэй урда мэдүүлнэб... гэжэ тобохоноор аад, тодоор дүлнэбэ.

Юрын тракторист хүбүүн

Аймаг нэгэ ушар мүнөө болотор мэтээр хадагалан нэмгө, би ябадагби.

Нэгэн нуури дурадхана, Бэлэн тамхи үгэнэ... Харахада набтархан хүмнай: —Хамаагүй, гэмгүй,—гээнэ.

Тэрэнэй даруу зан, Тэнюун арюун сэдьхэл, Үгөөрөө бэшэ ажалаараа Үндэр хайрада хүртэһыень.

Комбайнер басаган далайда. Тохориунай хоолойдол соргоорнь бүлэгдөөд, Тоһолиг ороһон гоожоно машинада.

Зүрхэтэй петро төө, хэды олон магтаал дуулаа гээшэб! Хүсэһэнөө хүрөө гэдэггүй, харин хусан дээрээ дэлмэрлэдгын найшаалтай.

Хүсэ нэмжэ, үшөөл шударгыгаар хүдэлмэрлэдгын найшаалтай. Байдаа ударики Петрай үргэн тарьялангай полинууд ташаа зүлгэжэ, үрэтэ амалаараа үени нүхэдэ урмашуулан, дахуулан ябаһан ла.

Петр Будаевичин туйлаһан ажалай амжалта айхаар олон. Тэрэ үнгөрөөшэ үбөл колхозой ферман'маллада ошоно, наг шэбхээ хонхор газарта адхалые хурдаха бэлэй.

Пётр Будаевич хэды тиимэ шанда хүртөө, хэды олон магтаал дуулаа гээшэб! Хүсэһэнөө хүрөө гэдэггүй, харин хусан дээрээ дэлмэрлэдгын найшаалтай.

ЗҮРХЭТЭЙ ПЕТРО

базэ гэжэ найданабди—гээд, гарынь барья хан. Петр Будаевичын гар хажуураар сабианада адылар ногооний узуураар хиргуудлагые, үдэрэйгөө нормые үлүүлэн дүүргэдэгые найса мэдэдэг, тэриние залуушыё хаань хүндэлжэ, «та» гэжэ бригадир хандадаг.

«Юһэн жэлэй урда тэ 13-тай хүбүүхэн асагынгээ косилка дээрэ туруушынхээ нуужа, ульгам мориные ута ташуураар шабхадан намжаа, хатар соонь тооний ябатар, хоёр ногоон соо байһан баханын үзүүр харангуй, хажуураа торгожо хахаа-жархива. Нэгэ талны блогий модон хуха буужа, моринныи хүндэлдшэбэ. Петьра арай шамай хандай дээрэ тогтоһон гэхэ. Аихын сэхээр айжа, дахин хэзээшье мийт моридао намнахаа мэдэдэг, хажуур гээхи талаяа харангуй абахаа болобо гэжэ асэггэнээ хүндисэл гуйһан байгаа.

Петр арбан дүрбөтэй болонсоороо, асэггэнгээ косилка даажа абаад, үһнэ сабианаа гарахадань, эхэ асэгэ хоёрныи эльгээ хүрээжэ, койноһоонь харан аяарладалаа хан.

— Хатаандаа һэлгэдэгдэггүй хоёр мориоро сабшалаа захалаад, үдэртөө хоёр, бүрхэг хэрюун үдэр—гурбан оролго хэ-

төө, хэды олон магтаал дуулаа гээшэб! Хүсэһэнөө хүрөө гэдэггүй, харин хусан дээрээ дэлмэрлэдгын найшаалтай.

Зүрхэтэй петро төө, хэды олон магтаал дуулаа гээшэб! Хүсэһэнөө хүрөө гэдэггүй, харин хусан дээрээ дэлмэрлэдгын найшаалтай.

Арадай дуун

Трактор агта хүлэгни, Танияаб шинии оньһые. Тангил ганса нүхэрни. Таагаабын шини дуратайе.

Хүсэтэ тракторай хабатайда Хурьһатэ газараа хахалаа. Хүүгүн инагай дуратайда Хүсэл, дураяа амасая.

Бидэ дүтлэн ошободни. Комбайнай койноһоо мэхиннэ, болоомной бутархай хийдэн тоһонон.

Комбайн байшаба. Тэрэн дээрэһээ комбинезон үмдэһэн, тоһон болоһон шарайтай Геннадий Русанов яралгүйгөөр бууба.

— Угы, ходо байнабди, нэгэн гээбл, ороһоо эвэдэг машина гэгдэнэ, хоёр гээбл, техобслуживани саг соогоо хэгдэнгүй...

Чекин тээш эрьелдэхэднэ, тэрэнэ: «Хари, тиимэ, би эмэтэй!»,—гэһэн шүгтээгэр урдаһынь хаража:

— Яхажы даа, машинанууднай хаанаһы хүртэнгүй,— гэжэ мурөө хашбана.

Энэ үедэ тогооһон басаган газетэ нүүднэ асража үгөөд, һуульһы шүлэе аяглана. Залуу комбайнер тэзэниень түргэ турган ирасаган харана, тиигээд: — Үсгээлдэрэй газетэ хаанаб?—гэбэ.

— Би мэдэнгүйб, үгэһыень лэ асарба,— гэжэ гомдонгөөр хилээсэ олодоо зуураа, эдэ баригшан хэрюусаба.

— Манай Гена газетэ шишаггүй үлднэгөө хоол баридагүй юм,— гэжэ бригадирныи шоглобо.

Тиихэднэ комбайнер Русанов үдэрэй хэды шэнээн олоо олоноб гэжэ нонирхободни Бригадир бидэ хоёр карандаш, саарна абажа, тооложо захалабади.

Августын 27—28-н үдэрнүүдт хамтадаа дүрбөн эвэн арбан хоёр тухай мүнгөөр, дүрбөн эвэн нэг килограмм ороһоон олодо гэжэ элэгүүлэбди.

Тэдэл үдэрнүүд соо зүүн наян табан тухай мүнгөөр, зүүн арбан табан килограмм ороһоон олоһон байба.

Уран оёолшо мэрэгжэлээрээ олоһонхоо ямар бэ?—гэжэ асуубади.

— Бугагүй эхэ,— гэжэ улайн нагад илдэмхан Вера дүггарба.

— Тиимэл хадань совхоздомнай орьш,— гэжэ Чекин дурдахаба... Бүлэ хүхүүн болоно, Вереи цэртээбди.

— Зай, баян, сагнай ошоно байна,— гэжэ Геннадий хэлээд, түргэн бодобо. Тогооһон басаганшыё ага табагаа суглуулба. Вера шэлээ үмдэбэ.

Комбайна хажууда ошободни. Ходовой ременины резина бэшэ, ямаршыёб олодо материалһаа бүтээгдэхэй байхаа нонирхободни.

— «Ростсельмаш» завод бури нал элгээгээ, напониово,— гэжэ Геннадий тайлбарлаба. Тэрэ манай хэлээшые харлаада абадшыё, ниймэ оүхэ материаллар хэе аалам?—гээд, Геннадий энээб хилэбэ.

— Магадгүй,— гэжэ зүбцөөбодни.

Комбайн хүжинэжэ, нийдэхээ б'й-йан ямар нэгэн аад томо шүбүүе хичуула.

— Дүрбэдхи скорострөөр ябаха аад, тарьямнай нэгэ бага нойтодоно. Бороо ходо ороно ха юм даа,— гэжэ оулингнэ гэжэ саана һуужа сүмжэ. Геннадий ойлуулна. Тэрэнэй шарай мүнөөе яц— гэжэ тэмдэгүүлэйт, шидэнги байба. Энэ үедэ Геннадий үнэхөөр үһан голонгосын капитан мэтээр ханагдана.

Талын капитан! Урдан энэ намжын хабтаһын тарьян үһан далайе һанчуулан ходоодо долгилон урлажа байдагышые болоо.

Эдэ үдэрнүүдт халуун ажалай хүтэмөөр ээлдэн байгаа Кяхтын талын корабль саашаа хэлбэлсэн, таярған ябаба.— Ваяртай, найн тамаралга хүсэнэбди. Геннадий!

Ц.Д. БАЗАРЖАПОВ, А. ЖАМБАЛДОРЖИЕВ.

Цырендулма ДОНДОГОЙ

„ХАЖУУРШАН“

Транторайнгаа руль баряад, Табуулан мэтээр һуугаад, Хүйһсөө ногооо хүүхэн Хүмэрлэхэдэнэ ябаа нэн.

Үдэрэй ороло болоодхөө, — Үнөөхминий сабиана лбаба.

— Үсэд илээрү үхин бэ,— Үгэлэн гэмэрнэ тогооһон.

«Хамга гарбалынь энэнэйш» Хажуурта бэрхэ угтай юм,— Хүгшэн эмынь заяандааш Хүндэ хүсэгдөө үгыл юм.

Харин ашахан басаганинь Хажуураа трантораар һалгабал,—гээд Табагаар шүлөө эюулан хээд, Табайн баабай үлгэрлөө...

«Наашаа, эвэлэйш халуугаар!» Наран үдэ болобол,— Тогоо, торхөө хонгиргон, Тогооһон хээтэй тушаарна...

Харшин, тоһоор анхилхан «Хажуураан» хүүхэн эрвэ, Хашуулан юмэрэл мэгдүүтэй Халбагадаша шүлөө эхилбэ...

5. ДОРЖИЕВ.

